

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/60/2018
Identifikačné číslo spisu: 3616010138
Dátum vydania rozhodnutia: 23.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3616010138.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Pavla Farkaša, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 23. januára 2019 v trestnej veci obvineného Y. I., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona v spojení s § 127 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona, o dovolaní obvineného, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Mateja Valjenta, advokáta v Partizánskom, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 3. októbra 2017, sp. zn. 23To/70/2017 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Partizánske z 3. apríla 2017, sp. zn. 2T/64/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. I. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske z 3. apríla 2017, sp. zn. 2T/64/2016 bol obvinený Y. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2, písm. a) písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, § 139 odsek 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona na skutkovom základe, že

- dňa 2. apríla 2016 v čase okolo 13.50 hod. v obci U. v mieste trvalého bydliska v kuchyni rodinného domu s popisným č. XXX, sa pod vplyvom alkoholu opakovane vyhrážal zabitím svojej manželke JC. so slovami „Zaškrťm ťa, uberiem ti kyslík, dôjde k tragédii“, pričom držal v pravej ruke kuchynský nôž, ktorým smeroval na poškodenú, následne poškodená pred obžalovaným ušla na dvor rodinného domu, pričom uvedeným konaním obvinený Y. vzbudil u poškodenej Y., nar. X. mája XXXX, dôvodnú obavu o jej život a zdravie.

Za to mu súd uložil podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 200 (dvesto) eur.

Podľa § 57 ods. 2 Trestného zákona zaplatená peňažná suma pripadá štátu.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona sa obžalovanému ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona súd ukladá obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Uvedený rozsudok ihneď po vyhlásení napadol odvolaním obvinený i prokurátor.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 3. októbra 2017, sp. zn. 23To/70/2017 rozhodol tak, že

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil v napadnutom rozsudku celý výrok o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného pri nezmenenom výroku o vine odsúdil podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona k trestu odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu výkon trestu podmenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona, § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona obvinenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a podľa § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze nepríbližiť sa k poškodenej J.C., nar. X. májaXXXX, na vzdialenosť menšiu ako 5 (päť) metrov.

Výroky o vine a uloženom ochrannom protialkoholickom liečení zostali týmto zrušením nedotknuté.

II. Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného zamietol.

Proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 3. októbra 2017, sp. zn. 23To/70/2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Partizánskom z 3. apríla 2017, sp. zn. 2T/64/2016 podal 7. novembra 2017 obvinený JF. dovolanie a jeho doplnenie z 29. novembra 2017 prostredníctvom obhajcu, ktoré doručil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Najvyšší súd dovolania postúpil Okresnému súdu Partizánske, ktoré mu boli doručené 11. decembra 2017. Ako dovolací dôvod obvinený uviedol porušenie ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V bode I. obvinený cituje jednotlivé ustanovenia Trestného poriadku : § 368 ods. 1, ods. 2, § 369 ods. 2, § 371 ods. 1.

V bode II obvinený cituje z Rozsudku Okresného súdu Partizánske z 3. apríla 2017, sp. zn. 2T/64/2016 skutkovú podstatu, právne posúdenie skutku a uložený trest.

V bode III. obvinený uvádza, že proti uvedenému rozsudku podal odvolanie.

V bode IV. cituje rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 3. októbra 2017, sp. zn. 23To/70/2017.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) obvinený uvádza, že orgány činné v trestnom konaní počas prípravného konania a rovnako ani súd nezabezpečili takú dôkaznú situáciu, ktorá by ho umožnila uznať vinným zo spáchania skutku. Výsledky dokazovania nevyznievajú jednoznačne, nie je tu ucelená reťaz tak priamych ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by sa mohol vyvodiť bezpečný záver, že sa stal skutok, ktorého sa mal dopustiť obvinený alebo skutok sa stal, ale nie je trestným činom. Obvinený opakovane popieral akékoľvek vyhrážanie poškodenej Y. dňa 2. apríla 2016 v rodinnom dome v U.. Hodnovernosť výpovede obvineného vyplýva aj zo znaleckého posudku PhDr . Andreja Benkoviča. Naproti tomu poškodená menila výpoveď v prípravnom konaní, vypovedala inak ako na hlavnom

pojednávani. Obvinený nesúhlasí s názorom súdu, že hodnovernosť výpovede poškodenej bola skúmaná vo vzťahu k inému skutku - znásilnenia. Tak, ako si poškodená vymyslela znásilnenie, mohla si vymyslieť aj skutok, za ktorý je obvinený v posudzovanej veci stíhaný. Obvinený ďalej uviedol, že z dokazovania nevyplýva že by pravidelne požíval alkohol a protiprávneho konania by sa dopúšťal voči poškodenej v stave opitosti. Obvinený držal nôž v ruke z dôvodu, že si krájal jedlo. Verbálny konflikt medzi obvineným a poškodenu, podľa názoru obvineného, nejaví znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania a nejaví znaky žiadneho trestného činu ani priestupku. Súd nechal do úvahy ani výpoveď svedkyne T., ktorá obvineného označila za slušného človeka. Obvinený za účelovú považuje aj výpoveď svedka JD. (svojho syna) s poukazom na dlhodobé nevhodné sa správanie k otcovi.

V ďalšom obvinený dáva do pozornosti skutok, ktorý sa mal stať 30. marca 2016. V tento deň sa poškodená vyjadrila smerom k obvinenému, že ho dostane do kriminálu, pričom o tri dni svoje vyhrážky splnila. V tejto súvislosti obvinený dáva do pozornosti obsah uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Partizánskom zo 16. marca 2016, ČVS: ORP - 122/PE-PE-2016, z ktorého vyplýva, že obvinený podal trestné oznámenie na bývalú manželku JC. z dôvodu opakovaného vyhrážania. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX z 15. júna 2016 vypracovaným znalcom PhDr. Andrejom Benkovičom, znalcom z odboru psychológie - klinickej psychológie vyplýva, že špecifická psychologická vierohodnosť poškodenej je výrazne znížená, zatiaľ čo výpoveď obvineného je z tohto hľadiska zachovaná. Vzhľadom k osobnostnej štruktúre poškodenej je znalec toho názoru, že v značnej miere bola práve ona sama iniciátorom konfliktných situácií s obvineným. Obvinený dáva do pozornosti rozhodnutie Okresného úradu Prievidza, odbor všeobecnej vnútornej správy, pracovisko Partizánske zo 7. júna 2016, sp. zn. OU-PD-OVVS-2016/009354-6, z obsahu ktorého vyplýva, že priestupkové konanie voči Y. bolo zastavené, nakoľko spáchanie skutku preukázané nebolo.

V časti VII. dovolania obvinený cituje z Trestného poriadku § 2 ods. 2, ods. 10, ods. 12, ods. 14, § 34 ods. 1.

V bode VIII. obvinený uvádza, že ak k záveru o spáchaní trestného činu určitou osobou stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý musí byť dostatočne odôvodnený zistenými skutočnosťami, pričom vyšší stupeň pravdepodobnosti stačí na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia, tento vyšší stupeň pravdepodobnosti o spáchaní trestného činu určitou osobou musí trvať počas celej doby vyšetrovania. Ak pomínul uznesenie o vznesení obvinenia stráca svoju dôvodnosť, pričom táto skutočnosť odôvodňuje procesný postup podľa ustanovenia § 215 ods. 1 písm. a) resp. písm. c) Trestného poriadku. U obvineného Y. je potrebné vysloviť záver, že spáchanie skutku mu nebolo preukázané, a preto ho mal súd spod obžaloby oslobodiť s poukazom na zásadu „In dubio pro reo“.

Obvinený záverom navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodov podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vydal nasledovný rozsudok: Právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 To/70/2017- 448 zo dňa 3. októbra 2017, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) bol porušený zákon v ustanovení § 2 ods. 2 Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) a konaním, ktoré mu predchádzalo aj v ustanoveniach § 2 ods. 10, § 2 ods. 12, § 2 ods. 14 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 v neprospech Y. Napadnuté rozhodnutie sa zrušuje. Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 3. apríla 2017, č. k. 2T/64/2016-382, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresnému súdu Partizánske sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V doplnení dovolania adresovanému na Najvyšší súd Slovenskej republiky (30. novembra 2017) obvinený Y. (bez súčinnosti s obhajcom) žiada o prešetrenie obvinení zo strany bývalej manželky. V doplnenom dovolaní v podstate v sumáre opisuje udalosti týkajúce sa jeho bývalej manželky od roku 2000 do roku 2016, ktoré by mali vyvodit' podľa názoru obvineného záver, že on bol v podstate týranou osobou. V tejto súvislosti poukázal na závery znaleckého posudku MUDr. Benkoviča - psychiatra.

Rekonštrukciu udalosti z 21. februára 2017 obvinený považuje zo strany sudcu za frašku a klamstvo. Ďalej sa obvinený vyjadruje k výpovedi poškodenej z 13. apríla 2016 a považuje tvrdenia poškodenej za klamstvo. Za dohodu s poškodenou považuje aj výpoveď svedka Y. - syna z 30. mája 2016. Obvinený v ďalšom poukazuje na rozsudok prvostupňového súdu, v ktorom sa uvádza, že držal nôž v pravej ruke, hoci je ľavák (str. 3 ods. 4. riadok), svedkyňa -poškodená napriek zloženej prísahe vypovedala nepravdivo, svedkyňa neušla na dvor, ako tvrdí sudca (str. 1. ods. hore - 3 riadok), str. 3 ods. 4 - obvinený poukazuje na zaujatosť svedka Y. str. 3 (5 ods. 8 riadok) vierohodnosť poškodenej je výrazne znížená. Podľa názoru obvineného obžaloba neuniesla dôkazné bremeno. V ďalšom sa obvinený vyjadruje k pojednávaniu na Krajskom súde v Trenčíne, ktoré trvalo 12- 13 minút.

K podanému dovolaniu sa vyjadril podaním zo 6. marca 2018 prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske (ďalej len „prokurátor“).

Prokurátor považuje dovolanie obvineného Y. za nedôvodné a napadnuté rozhodnutia súdov oboch stupňov za zákonné a správne. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je naplnený.

Podľa názoru prokurátora uplatnené dovolacie dôvody neobstoja, pretože námietky smerujú výhradne voči hodnoteniu dôkazov, teda proti skutkovým zisteniam súdu I. a II. stupňa. Na podklade tohto dôvodu však nemožno skúmať, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania, ani správnosť hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku, pretože táto činnosť súdu spočíva v aplikácii procesných ustanovení a nie hmotnoprávných. Zákonnosť vykonaných dôkazov súdom I. stupňa nebola nijakým spôsobom spochybnená, s čím sa v odôvodnení rozhodnutia stotožnil aj odvolací súd. Podané dovolanie len formálne odkazuje na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pričom v skutočnosti obsahuje len argumenty, ktoré stoja mimo uplatnených dôvodov.

Prokurátor navrhuje dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Neušlo pozornosti dovolacieho súdu, že dovolanie a jeho doplnenie bolo najskôr podané prostredníctvom obhajcu obvineného priamo na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý podania postúpil príslušnému súdu. Po postúpení veci nebolo vyjadrenie prokurátora doručené poškodenej. Aj toto pochybenie dovolací súd napravil.

Podľa § 370 ods. 3 Trestného poriadku, dovolanie sa podáva na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Povinnosťou súdu v trestnom konaní je aj doručovanie písomností stranám navzájom, ktoré má za následok informáciu o úkone a tiež možnosť adekvátnou formou na tento úkon reagovať a vyjadriť sa (I. ÚS 165/2017, II. ÚS 52/1998).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už niekoľkokrát vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov. Predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho

opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Dovolanie nie je určené k revízií skutkových zistení urobených súdmi prvého alebo druhého stupňa a dovolací súd nemôže tieto zistenia meniť, ani doplniť. Z vyššie citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je zrejmé, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne alebo neúplné skutkové zistenia. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu obvinený namietal správnosť skutkových zistení, ktoré nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. Podľa názoru obvineného, zo spáchania skutku ho usvedčuje jediné dôkazy, a to výpoveď poškodenej Y. a svedka - syna obvineného Y. Týchto svedkov však obvinený nepovažuje za dôveryhodných. Za nedôveryhodnú považuje najmä poškodenú Y., čo potvrdzuje aj vo veci vyhotovený znalecký posudok.

Táto námietka bola aj predmetom odvolania, s ktorou sa odvolací súd v odvolacom konaní zaoberal (str. 4 - 5 uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/70/2017). Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s týmto odôvodnením stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

V tejto súvislosti najvyšší súd poznamenáva, že rozsudok okresného súdu bol odvolacím súdom zrušený len vo výroku o treste.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinený namietal rozsah vykonaného dokazovania a spôsob jeho hodnotenia, čo dovolaním napadnúť nemôže. Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i) Trestného poriadku je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúvanie rozhodnutí súdov nižších stupňov.

Podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

V posudzovanej veci minister spravodlivosti dovolanie nepodal.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že skutková veta tak, ako bola ustálená, obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu, z ktorého bol obvinený právoplatne uznaný za vinného a jeho konanie bolo správne právne posúdené v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Zistený skutkový stav bol správne právne kvalifikovaný, pretože obvinený Y. svojim konaním naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu (prečinu) nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) a 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, v spojení s § 127 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, preto dovolanie obvineného Y. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

